

**ANNA GROCHOWSKA, JACEK GROCHOWSKI, BEATA STYRZYŃSKA
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 65 W ŁODZI**

***GRA MIEJSKA DLA UCZNIÓW KLAS IV-VI „ŻYCIE CODZIENNE W GETCIE”
INSPIROWANA UTWOREM „BEZSENNOŚĆ JUTKI”.***

*miejsce: Park Ocalałych i części obszaru dawnego Litzmanstadt Ghetto
czas: 3h*

CELE OGÓLNE:

- wprowadzenie w tematykę utworu,
- zintegrowanie grupy.

REKWIZYTY

- karty zadań,
- produkty spożywcze: chleb, cebula, buraki, groch, jabłka,
- ubrania: skarpety, rękawice, białe rajstopy, kocyk, buty,
- mapy,
- materiały piśmiennicze,
- kolorowe oznakowania zespołów

PRZEBIEG:

1. Część wstępna:

- w Parku Ocalałych nauczyciel przedstawia historię miejsca, w którym się grupa znajduje i zapoznaje dzieci z zasadami zabawy,
- grupa zostaje podzielona na mniejsze zespoły wg wylosowanych kolorów pisaków,
- przydzielone zostają oznakowania kolorystyczne grup, koszulki.

2. Część główna:

Zadanie 1. Dzieci dostają karty z imionami postaci z książki. Zadaniem uczniów jest odnalezienie tablic ocalałych z tymi imionami oraz dopasowanie nazwisk i numerów tablic.

Zadanie 2. Zespoły udają się na kopiec. Zadaniem dzieci jest zapisanie na karcie nazwiska postaci z pomnika znajdującego się na kopcu i odnalezienie ukrytej wiadomości (czyli mapy okolicy i kolejnego zadania).

Zadanie 3. Dzieci odczytują fragmenty z książki dotyczące żywności. Wspomniane produkty Ukryte są przy parkanie parkowym, a znalezienie ich jest kolejnym zadaniem zespołów.

Zadanie 4. Z podanych fragmentów książki uczestnicy wyodrębniają nazwy ubioru, a następnie poszukują ich w zadrzewionej części parku.

Zadanie 5. Spacer w kierunku mostku. Rozmowa na temat związku mostka z gettem. Wyszukiwanie kładek na mapkach getta, określanie ich położenia.

Zadanie 6. Zespoły na wytyczonych parcelach za pomocą dwóch patyczków odnajdują ukryte skarby – monety. Zadanie nawiązuje do treści książki, której odpowiedni fragment zostaje

głośno odczytany. Dodatkowo dzieci określają rok pochodzenia monety i wyjaśniają, czy mogła występować w getcie.

Zadanie 7. Grupa przekracza dawną granicę getta i dociera do kolejnego punktu czyli dawnego szpitala w getcie). Dzieci odczytują informacje z tablicy i próbują zapamiętać daty i wydarzenia z nimi związane. Nanoszą to miejsce na mapki.

Zadanie 8. Podczas przejścia przez teren dawnego getta grupa zatrzymuje się przy opuszczonej, zniszczonej kamienicy. Dzieci próbują sobie wyobrazić warunki, w jakich mieszkała Jutka i jej przyjaciele. Określenie miejsca na mapkach.

Zadanie 9. Uczestnicy zatrzymują się przy miejscu zbiórki ludności getta w drodze na stację Radegast. Dzieci określają kierunek, w którym kolumna ludzi udawała się na stację. Znajdują te miejsca na mapkach.

Zadanie 10. Przybycie do ostatniego punktu gry czyli miejsca, w którym znajdował się budynek policji i więzienie. Tutaj następuje krótkie podsumowanie zabawy, uporządkowanie materiałów i mały, słodki poczęstunek.

3. **Zakończenie:** Spokojny spacer do szkoły, luźne rozmowy na temat gry, mijanych budynków i okolicy oraz refleksji związanych z lekturą.

Bibliografia:

Baranowski J.: Łódzkie Getto 1940-1944. The Łódź Ghetto 1940-1944. Vademecum, Łódź 2009;
Combrzyńska-Nogala D.: Bezsenność Jutki, Łódź 2012

Załączniki:

Zad.1

Jutka, Judyta, Dawid, Estera, Arie, Bruno, Jasek, Jana, Jakub, Ruth, Rebeka, Halina, Leon, Chaja, Czesiek, Sara, Chaim

Zad.3

... Chociaż mógłby te papierosy wymienić na mąkę albo od razu na słodką bułkę, albo bułkę z kielbasą...

s.9

... słoik z przydzielanym na kartki grochem – dziesięć deka na tydzień.

s.14

- Macie tu po kawałku chleba i cebulę. – Dziadek wyciągnął z kieszeni scyzoryk, obrał cebulę i podzielił ją sprawiedliwie między dzieci.

s.27

Na oknach pojawiły się skrzynki, ale wcale nie było w nich kwiatów, tylko buraki, zielony groszek, cebula i inne praktyczne warzywa.

s.46

... powiedziała, wyciągając z koszyka kota i kilka pięknych jabłek. – To dla ciebie!... Dziewczynki chrupały słodkie jabłka...

s.63,64

Zad.4

... dziadek, zajęty naprawianiem rozsypujących się ze starości zimowych butów Jutki, kupionych na straganie za ciężko zarobione pieniądze.

s.5

... postanowił zrobić wnuczce na drutach ciepłe rękawiczki ze sprutego sweterka. Jedne już zrobił dla Estery, z pięcioma palcami, bez czubków.

s.5

Dziadek znów siedział przy stole i pobrzękiwał pięcioma drutami, na których tym razem robił skarpetki w obrzydliwym brązowym kolorze.

s.29

- Masz tu kilka jabłek. I butelkę wody. I kocyk. Twój ulubiony – powiedział. – Nie bój się, wszystko to jeszcze będziesz robiła. Przeżyjesz!

s.71

Specjalnie na tę okazję Jutka ubrana była w płaszcz w kolorze bananowym i w białe rajstopy. I buty czarne, sznurowane.

s.78

Zad.6

*Poszła baba na rynek
Kupić sobie bębenek.
Za ile?...*

- Za złoty bałuckiej roboty!...

Josek zabrał Jutkę na poszukiwanie węgla i drewnianych ścinków na opał. Kopali z innymi dziećmi na rogu Dworskiej i Łagiewnickiej. Kiedyś znajdowało się tu składowisko i teraz można było jeszcze coś znaleźć.

s.35

- Chaja mówiła, że ktoś znalazł tam złotą papierośnicę... To może i ja bym coś znalazła?

s.40